

LỜI GIỚI THIỆU

Gia đình và hôn nhân rất là quan trọng nhưng đôi khi có những lý do chính đáng để chấm dứt cuộc hôn nhân như là bạo hành trong gia đình hay sự ngược đãi con cái. Nếu bạn đang suy nghĩ về việc chấm dứt cuộc hôn nhân của mình, không phải chỉ riêng bạn có ý kiến đó. Có rất nhiều người ở trong tình trạng này. Bạn có rất nhiều sự lựa chọn pháp định khác nhau.

CÂN NHẮC SỰ LỰA CHỌN CỦA MÌNH

Nếu bạn muốn chấm dứt cuộc hôn nhân của mình, bạn có vài sự lựa chọn pháp định tại California:

1. Ly dị
2. Ly thân hợp pháp
3. Hủy hôn giản lược
4. Giải hôn

Dù bạn không phải là công dân hay thường trú nhân, và ngay cả khi bạn đang sống tại Hoa Kỳ bất hợp pháp, bạn vẫn có các lựa chọn nêu trên.

☑ Sự Chú Ý Quan Trọng:

Nếu bạn chưa sẵn sàng tiến hành pháp lý, nhưng bạn muốn phân tách với người phối ngẫu, bạn có quyền làm như vậy. Quyền này được gọi là **Ly Thân**. Bạn không cần phải có phép của người phối ngẫu hoặc án lệnh của tòa.

CÂN NHẮC VỀ LUẬT DI TRÚ

Nếu bạn không phải là công dân hay thường trú nhân, bạn nên tham khảo với luật sư chuyên môn về luật di trú và gia đình trước khi bạn định chấm dứt hôn nhân của mình (hoặc khi người phối ngẫu đang định chấm dứt hôn nhân của bạn). Điểm này rất là quan trọng khi bạn là nạn nhân của bạo hành trong gia đình. Nạn nhân của bạo hành trong gia đình có các sự cứu chữa đặc biệt theo luật di trú. Nhưng ly dị hay hủy hôn có thể có ảnh hưởng bất lợi đến các quyền lợi của bạn.

SỰ LỰA CHỌN THỨ NHẤT: LY DỊ

Ly dị chấm dứt cuộc hôn nhân của bạn theo luật pháp. Ly dị cũng có thể giúp bạn giải quyết các vấn đề như: quyền trông nom hay thăm viếng con cái, cấp dưỡng trẻ em hay người phối ngẫu, và chia sẻ tài sản và nợ nần.

Nếu bạn muốn xin ly dị tại California, sau đây là các điểm quan trọng bạn cần nên biết:

1. **Bạn không cần có phép hay sự đồng ý của người phối ngẫu để xin ly dị.** Bạn có quyền xin ly dị khi bạn nộp hồ sơ và làm theo thủ tục hợp lệ.
2. **Bạn không cần có lý do đặc biệt để được ly dị.** Bạn có thể ly dị người phối ngẫu vì lý do là vợ và chồng có “những khác biệt không thể hoà giải được”.
3. **Điều kiện về thời gian cư ngụ tại California:** Tại California, bạn hay người phối ngẫu cần phải cư ngụ trong tiểu bang ít nhất là 6 tháng để hội đủ điều kiện xin ly dị. Ngoài ra, nhiều quận cũng có điều kiện thời gian cư ngụ riêng của họ. Thí dụ: nếu bạn muốn xin ly dị tại quận Los Angeles, bạn hay người phối ngẫu cần phải cư ngụ tại quận ít nhất là 3 tháng để hội đủ điều kiện xin ly dị.
4. **Điều lệ 6 tháng:** ngày sớm nhất hoá trình xin ly dị được hoàn tất là 6 tháng cộng 1 ngày từ ngày bạn nhận từ (hay gửi tới) người phối ngẫu trát tòa và đơn xin ly dị. Về phương diện pháp lý, ngày “thông báo hợp pháp” là ngày người phối ngẫu của bạn nhận được bản sao đơn xin ly dị và trát tòa bạn đã nộp.
Thí Dụ: Bạn nộp đơn xin ly dị ngày 1 tháng 1 năm 2007. Người chồng của bạn nhận được bản sao đơn xin ly dị và trát tòa ngày 2 tháng 1 năm 2007 (đây là ngày “thông báo hợp pháp”). Ngày sớm nhất hoá trình ly dị của bạn được kết thúc là ngày 3 tháng 7 năm 2006 (6 tháng cộng 1 ngày sau ngày thông báo pháp lý).

VÀI VẤN ĐỀ LIÊN QUAN ĐẾN SỰ LY DỊ

A. QUYỀN TRÔNG NOM CON CÁI:

Nếu bạn có con với người phối ngẫu nhưng hai người không đồng ý phân chia quyền trông nom con, bạn có thể xin tòa phân xử. Khi tòa phân xử, tòa sẽ quyết định theo tiêu chuẩn gọi là “tốt nhất cho con”, chứ không phải “tốt nhất cho cha/mẹ”.

Quyền trông nom con được chia ra hai loại. Với tư cách là cha/mẹ, bạn cần phải suy nghĩ làm sao để chia với người phối ngẫu cả hai loại của quyền trông nom con cái.

1. **Quyền trông nom con cái theo pháp luật:** thẩm quyền quyết định thuộc về con cái trong các lãnh vực như học vấn, y tế, tôn giáo và tài chánh.

Quyền chính thức trông nom con cái theo pháp luật: bạn có quyền quyết định mọi vấn đề liên quan đến sự trông nom con cái.

HOẶC

Quyền hỗ tương trông nom con cái theo pháp luật: cả hai cha mẹ phải quyết định chung.

2. **Trông Nom Về Thể Lý:** sự quyết định của tòa về việc ai có thể sống cùng với con cái.

Quyền chính thức trông nom con cái về thể lý: con sống chung với bạn hầu hết thời gian.

HOẶC

Quyền hỗ tương trông nom con cái về thể lý: con chia thời gian sống chung với cha và mẹ.

Nếu bạn là nạn nhân của bạo hành trong gia đình, bạn có thể có quyền chính thức trông nom con. Xin tham khảo với luật sư luật gia đình.

B. Thăm Viếng Con Cái:

Ngay cả khi bạn được quyền chính thức trông nom con cái về thể lý, người phối ngẫu có thể xin quyền thăm viếng con. Nếu bạn là nạn nhân của bạo hành trong gia đình, bạn có thể xin tòa ra lệnh người phối ngẫu chỉ được thăm viếng con khi có người thứ ba coi chừng và giám sát.

C. Cấp Dưỡng Cho Con:

Nếu bạn được quyền chính thức trông nom con cái về thể lý hoặc bạn phải giữ con nhiều thời gian hơn người phối ngẫu, bạn có quyền xin tiền cấp dưỡng cho con. Bạn xin được bao nhiêu tiền cấp dưỡng tùy theo thu nhập của bạn và của người phối ngẫu, và khoản thời gian thăm viếng hay chăm sóc con của người phối ngẫu.

D. Cấp Dưỡng Cho Vợ Hoặc Chồng Sau Khi Ly Dị:

Vợ hay chồng có thể yêu cầu người kia cấp dưỡng cho mình. Nếu bạn không đòi hỏi cấp dưỡng từ lúc khởi đầu cuộc ly dị, quyền lợi cấp dưỡng sẽ bị mất. Để được cấp dưỡng, bạn cần chứng minh với tòa là bạn cần sự cấp dưỡng và người phối ngẫu có đủ khả năng để trả. Được bao nhiêu tiền cấp dưỡng phụ thuộc vào nhiều yếu tố như: thu nhập, thời gian hôn nhân và tiêu chuẩn sống bạn đã từng có chung với người phối ngẫu. Thời gian của uộc hôn nhân càng dài, bạn có thể được cấp dưỡng càng lâu hơn.

E. Tài Sản và Nợ Nần:

California là tiểu bang theo đường lối tài sản hợp đồng. Tài sản của một trong hai người tạo ra từ khả năng của họ trong thời gian hôn nhân (như lương bổng) thường được chia đôi khi hai người ly dị. Nợ nần cũng được xử như tài sản. Tài sản hay nợ nần có trước hôn nhân hoặc sau khi ly dị được coi như tài sản riêng và sẽ không bị chia trong cuộc ly dị. Có vài ngoại lệ: tặng phẩm hoặc tài sản thừa kế được coi như là tài sản riêng dù là bạn nhận được nó trong cuộc hôn nhân.

Cả bạn hay người phối ngẫu có quyền chứng minh với tòa khoản tài sản nào bạn nghĩ rằng là tài sản riêng hoặc là chung. Bạn nên giữ các tài liệu về mọi tài sản và nợ nần để mọi việc được phân xử công bằng trong cuộc ly dị.

SỰ LỰA CHỌN THỨ NHÌ: LY THÂN THEO LUẬT PHÁP

Nhiều người không muốn xin ly dị vì lý do tôn giáo hay văn hoá của họ. Ly thân theo luật pháp tương tự như ly dị. Bạn có thể xin toà phân xử các vấn đề liên quan đến cuộc ly dị nêu trên. Nhưng sau khi hóa trình ly thân theo luật pháp được kết thúc, bạn vẫn còn chính thức là người có gia đình. Bạn không có thể tái hôn và trong một vài trường hợp đặc biệt, nợ của người phối ngẫu sẽ được coi như là trách nhiệm của bạn. Khác với ly dị, cả hai người phải đồng ý sự xin ly thân theo luật pháp. Nếu một trong hai người xin ly dị, toà sẽ xử vấn đề như ly dị.

SỰ LỰA CHỌN THỨ BA: HỦY HÔN GIẢN LƯỢC

Hủy hôn giản lược là thủ tục đơn giản tại tòa để chấm dứt một cuộc hôn nhân. Bạn có thể nộp đơn xin hủy hôn nếu hai người không có con chung, cuộc hôn nhân chưa được 5 năm, có ít nợ nần và tài sản chung và cả hai không muốn tiền cấp dưỡng. Một hay hai người phải đã cư ngụ tại California ít nhất 6 tháng và trong quận 3 tháng. Đơn xin cần chữ ký và sự đồng ý của cả hai người.

SỰ LỰA CHỌN THỨ TƯ: GIẢI HÔN

Giải hôn là trường hợp hôn nhân được kể như cuộc hôn nhân chưa bao giờ xảy ra. Bạn chỉ có thể xin giải hôn khi bạn có chứng minh rằng cuộc hôn nhân dựa vào sự gian lận, người phối ngẫu có hai vợ/chồng, loạn luân, mắc bệnh tâm thần mà không thể chữa trị được, cưỡng ép, hoặc một trong hai người còn dưới tuổi vị thành niên khi kết hôn.

Sự Lưu Ý Quan Trọng:

Nếu bạn không phải là công dân hay thường trú nhân Hoa Kỳ, xin tham khảo với luật sư chuyên môn về luật di trú **trước** khi bạn nộp đơn xin giải hôn, hoặc khi người phối ngẫu muốn xin giải hôn. Giải hôn có thể có ảnh hưởng bất lợi đến tình trạng di trú của bạn.

VÀI SỰ LỰA CHỌN KHÁC THEO LUẬT GIA ĐÌNH

Sau đây là vài sự lựa chọn đặc biệt theo luật gia đình. Bạn không cần có phép cư ngụ tại Hoa Kỳ hợp pháp để được các quyền lựa chọn này:

ĐƠN KIỆN QUAN HỆ CHA CON

Nếu bạn không có hôn thú với người cha của đứa con của bạn, bạn có quyền nộp đơn xin án lệnh xác minh sự quan hệ cha con theo luật pháp. Trong hoá trình này, bạn có thể xin toà phân xử các vấn đề như quyền trông nom hay thăm viếng con cái, hoặc tiền cấp dưỡng cho con. Hoá trình xin án lệnh xác minh sự quan hệ cha con theo luật pháp tương tự như hoá trình xin ly dị, nhưng vì bạn không có hôn thú, bạn không có thể xin tiền cấp dưỡng cho mình hoặc xin toà chia tài sản hay nợ nần.

ÁN LỆNH BẢO VỆ

Nếu bạn là nạn nhân của bạo hành trong gia đình và bạn đang trong cảnh hiểm nghèo, bạn có thể xin án lệnh bảo vệ ngay lập tức. Đây là án lệnh theo luật pháp ra lệnh người phối ngẫu hay người tình phải lìa xa bạn hoặc không được liên lạc với bạn. Nếu hai người có con chung, bạn có thể xin án lệnh quyền trông nom con tạm thời. Nếu hai người có kết hôn, bạn có thể xin toà cho bạn án lệnh tạm thời để bảo vệ tài sản của bạn. Sau đó, bạn có quyền xin án lệnh lâu dài hơn, như ly dị.

TRẢ LỜI TÀI LIỆU CỦA TOÀ

Nếu người phối ngẫu đã tiến hành một vụ kiện tại toà án gia đình trước bạn, bạn cần được giúp đỡ pháp lý khẩn cấp. Bạn cần phải trả lời đơn kiện đúng thời hạn và thủ để không bị mất quyền lợi pháp lý của bạn. Thí dụ: nếu bạn nhận được đơn xin ly dị của người phối ngẫu, bạn chỉ có 30 ngày để nộp đơn trả lời. Nếu bạn không trả lời hoặc không ra toà, bạn có thể bị xử theo phán quyết vắng mặt.

CÁC NƠI GIÚP ĐỠ

Sự Trợ Giúp Pháp Lý

Asian Pacific American Legal Center (Trung Tâm Dịch Vụ Pháp Lý Dành Cho Người Gốc Á Châu)

- Tổng đài: (213) 977-7500
- Đường dây nóng tiếng Việt (800) 267-7395

Legal Aid Foundation of Los Angeles

- Có nhân viên nói các ngôn ngữ Á Châu và tiến Tây Ban Nha (800) 399-4529

Neighborhood Legal Services

- Có nhân viên nói các ngôn ngữ Á Châu và tiến Tây Ban Nha (800) 433-6251

National Domestic Violence Hotline

- Đường dây nóng quốc 24 giờ (800) 799-7233

Domestic violence shelters

Center for the Pacific Asian Family (CPAF)

- Đường dây nóng quốc 24 giờ và có nhân viên nói các ngôn ngữ Á Châu (800) 339-3940

YWCA/WINGS HelpLine

- Đường dây nóng quốc 24 giờ và có nhân viên nói các ngôn ngữ Á Châu và tiến Tây Ban Nha (626) 967- 0658

Asian Pacific Women's Center (APWC)

- Có nhân viên nói các ngôn ngữ Á Châu (213) 250-2977

ASIAN PACIFIC
AMERICAN
LEGAL CENTER
OF
SOUTHERN CALIFORNIA

**Để Được Thêm Tin Tức, Xin Liên Lạc
Trung Tâm Dịch Vụ Pháp Lý Dành Cho
Người Gốc Á Châu
Asian Pacific American Legal Center
213-977-7500
213-977-7595 (fax)
www.apalc.org**

Soạn thảo, thông dịch và xuất bản với sự hỗ trợ của Verizon.

Mục đích của cuốn sách mỏng này là để cung cấp kiến thức phổ thông về luật pháp. Xin lưu ý rằng luật pháp có thể có thay đổi bất ngờ. Nếu bạn có vấn đề pháp lý, bạn nên tham khảo với luật sư có kinh nghiệm trong lãnh vực pháp lý đó.

SỰ LỰA CHỌN PHÁP ĐỊNH THEO LUẬT GIA ĐÌNH CỦA BẠN

Tài Liệu Về Ly Dị Và Sự Lựa
Chọn Pháp Định Theo Luật
Gia Đình Cho Phụ Nữ

(Vietnamese – Family Law)
2007